

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ВИТРАТ НА ВАНТАЖОПЕРЕВЕЗЕННЯ МОРСЬКИМ ТРАНСПОРТОМ

Науковий керівник: к.е.н., доц. кафедри обліку, аналізу і аудиту, Свінарьова Г.Б.

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

Облік виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції є найважливішою ланкою бухгалтерського обліку підприємства. Управління підприємством у цілому та за функціями управління неможливе без отримання достатньої, достовірної, облікової та оперативної інформації.

Тому, до основних шляхів вдосконалення організації обліку витрат та калькулювання собівартості морських вантажоперевезень на підприємстві слід віднести наступні:

– розробка необхідних внутрішніх нормативних документів, які регламентують ведення управлінського обліку. Нами виділені напрями облікової політики стосовно витрат, які повинні розкриватися в Наказі про облікову політику детально;

– запропонована форма Звіту про собівартість морських вантажоперевезень. Даний звіт може слугувати базою для ухвалення управлінських рішень, що стосуються зміни структури, обсягу та цін вантажоперевезень, мотивації персоналу, що займається морськими вантажоперевезеннями, а також інвестиційних або інших заходів щодо підвищення ефективності діяльності підприємства;

– для цілей організації управлінського обліку витрат до рахунків фінансового обліку витрат, передбачених Планом рахунків, потрібно відкрити рахунки третього і четвертого порядків – субрахунки й аналітичні рахунки управлінського обліку. Нами запропоновано структуру субрахунків та аналітичних рахунків управлінського обліку витрат. Це дасть змогу мати більш повне розуміння поведінки витрат для їх оперативного контролю і визначити на цій основі фінансовий результат від здійснення операційної діяльності;

– для удосконалення організації обліку та аналізу витрат морського транспортного підприємства є доцільним здійснення таких заходів:

1) удосконалити класифікацію витрат морського транспортного підприємства, яка повинна відображати їх в обліку за місцями виникнення, центрами відповідальності та клієнтами;

2) розробити нові форми документації, удосконалити діючі форми первинних документів витрат й процесу перевезень для автоматизованої обробки даних, що дозволить виявляти відхилення безпосередньо у процесі господарської діяльності, сприятиме уникненню непродуктивних витрат та достовірному відображенню обсягів вантажоперевезень й фінансових результатів;

3) дослідити перспективні напрями удосконалення контролю в системі управління витратами морських вантажоперевезень, зокрема організація самоконтролю центрів відповідальності, що сприятиме адаптації внутрішнього контролю на підприємстві до ринкових умов господарювання;

– проведення глибокого аналізу поточних витрат, які безпосередньо пов'язані з підготовкою та здійсненням процесу вантажоперевезень, а також виконанням робіт і послуг, що забезпечують перевезення. Такий аналіз дає змогу своєчасно, повно і достовірно визначати фактичні витрати на виконання транспортних послуг, розраховувати фактичну собівартість окремих видів перевезень, здійснювати контроль за використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів підприємства.

– необхідним при визначенні собівартості морських вантажоперевезень за запропонованою нами методикою є врахування також і основних показників якості перевезення вантажу, таких як : перевезення виконано у встановлених термінах; кількість вантажу не зменшилась; якість вантажу залишилась незмінною (не знизилась) ; не виникла потреба в додаткових непродуктивних витратах (наприклад, перерахунок, перезважування вантажу, розшук вантажу, сортування (при пересортиці) - по найменуванням, по портам призначення, вантажовласникам, виправлення тари, судові витрати).

Безрукова В.В., Луєва К.О.

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ПРОЦЕСІВ НАРАХУВАННЯ І ВИПЛАТИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКАМ ПІДПРИЄМСТВ ОДЕСЬКОЇ ЗАЛІЗНИЦІ

*Науковий керівник: к.е.н., старший викладач кафедри обліку, аналізу і аудиту,
Балан А.А.*

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

Залізничний транспорт України є провідною галуззю в дорожньо-транспортному комплексі країни. Регулювання виробничо-господарської діяльності залізниць входить до компетенцій ДП «Укрзалізниця», який є природним монополістом в цій сфері. На сьогоднішній день дуже жваво ведуться бесіди щодо його корпоратизації, проте, через наявність багатьох факторів рішення постійно відкладається. Відтак, особливої актуальності набувають питання дослідження передумов і імовірних наслідків за результатами такої корпоратизації. І вже на першому етапі корпоратизації підприємства постає питання готовності та достатності людського ресурсу до вказаних змін. Аналіз попередніх досліджень з кадрових проблем Укрзалізниці показав, що задоволеними місцем роботи, рівнем оплати праці, умовами праці є не більше 10% опитаних працівників. Середній вік працівника близький до 50 років. Основним стримуючим фактором є бажання «допрацювати до пенсії» та наявність соцпакету, доплат за стаж. Для молодих спеціалістів характерна висока плинність кадрів, і основними причинами опитані називають не високі заробітні плати і не можливість отримання житла. Безумовно, названа ситуація характерна для тих відділень Укрзалізниці, які знаходяться у великих містах: Київ, Одеса тощо. Крім того, має місце високий рівень недовіри працівників підприємства його адміністрації, зокрема бухгалтерії, в сфері нарахування і виплати заробітної плати працівникам. Це доводить актуальність досліджень з організації контролю процесів нарахування та виплати заробітної плати. Проблемам контролю розрахунків з оплати праці приділено увагу такими вченими як Мурашко В.М., Бутинцем Ф.Ф., Ткаченко Н.М. та іншими.

Вивчення теоретико-методичних та нормативних засад організації контролю процесів нарахування і виплати заробітної плати працівникам підприємств показало, що економічна категорія «заробітна плата» є складною. І її зміст набуває особливих характеристик в залежності від цілей її дослідження. Більшість науковців, притримуючись визначення нормативних документів чинного законодавства, визначають заробітну плату як *оплату, обчислену, як правило, у грошовому виразі, яку власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу.* Але, як соціально-економічна категорія, заробітна плата є *основною формою доходів економічно-активного населення, елементом витрат на виробництво, регулятором ринку праці та чинником формування платоспроможного попиту.* Вона виконує